

KORRESPONDENT

H A N D L O W Y, P R Z E M Y S Ł O W Y

I

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Data 26 Listopada

N^{ro} 93.

Roku 1842.

Odpowiedź na uwagi nad moim artykułem: Stan przemysłu krajowego, w Korrespondencie

Gazety Warszawskiej Nr. 39 umieszczone.

Gorliwy obrońca przestarzałych zasad rolniczego konserwatyzmu i w szczególności co do uprawy roli nojem otrzymanym z wywozów kartoflanych, tudzież wielkich dobrodziejstw gorzelnictwa, przeciwnik zaś przemysłu i handlu, p. L. Sosnowski, dopiskiem trzech lifer R. D. J. swoje wysokie znawstwo próbujący, zadał mi niektóre pytania, na które objaśnienia żąda. Nie miałem czasu zaraz na to odpisać, czyniąc wszakże zadosyć tak poważnemu wezwaniu, teraz odpowiadam, iż w zdaniach moich gdzie p. S. upatruje sprzeczność, żaden błąd nie zachodzi, owszem mieści się istna prawda, na rzeczywistych wypadkach oparta.

A najprzód, co do twierdzenia, że u nas przemysł zakwita, powtarzam, że tak jest nie inaczej. Ale ten jego wzrost jest wyjątkowy nie powszechny. Wznoszą się bowiem tu i owdzie dla dobra kraju wzorowe Zakłady przemysłowe, i z nieustanną w nich gorliwością rozwijają przedsięwzięcia zbawienne i pożyteczne, których błogie skutki, jakkolwiek są widoczne i do wykonania łatwe, rzucone jednak tak jak groch o ścianę, nie obdzily naśladowania.

Jakoż są u nas jeszcze takie umysły, które z niedowiarstwem podobnym rozumowaniu p. S. zamiast postępować wskazanym torem do różnego rodzaju ulepszeń, spuszcza się we wszystkiem i czekają na dalszą pomoc rządu, niemal aż do tego punktu, ażeby ten przez pośrednictwo Banku, (gdzie są zgromadzone większe zasoby), każdemu z nich rolę zaorał, zasiał, plon zebrał, wymłócił i jeszcze do Gdańska na handel splawił, a pieniądze z tej sprzedaży z dobrym zarobkiem oddał. Tak to wielu tłumaczy sobie wsparcie przez tę instytucję udzielane rolnikom, przemysłowi i handlowi krajowemu. I dla te-

go, nie chcąc łamać sobie głowy nad zaprowadzeniem pożytecznych ulepszeń, nie doczekawszy się rojonęj opieki, wolą oni bez kłopotu zastawiać Dobra swoje Towarzystwu Kredytowemu, i jak tylko można pożyczkę podwyższać i odnawiać, byleby stan swojego odrętwienia przedłużać, dopóki nie sprowadzą wywłaszczenia za długi, co już tak zagęszczone licytacje zastawionych Dóbr, najdowodniej stwierdzają. Tym sposobem kiedy cały zachód w masie narodu robi olbrzymie postępy rozszerzaniem coraz nowego przemysłu, my w porównaniu z tym postępowaniem stoje my na miejscu, nie mając odwagi postępowania naprzód. Oto jest objaśnienie co do pierwszego zarzutu; przejdźmy do drugiego.

Dowodzenie moje, że na przemyśle i handlu zasadza się bogactwo narodów, świat rozumujący inaczej pojmuje a niżeli pan S. utrzymujący, że tylko praca i oszczędność wzbogaca. Praca i oszczędność bez przemysłowego przekształcenia nagromadzonych płodów, a następnie bez wyrachowanej zamiany, same przez się nie stanowią bogactwa; zaspokoić tylko mogą pierwsze potrzeby życia, ale nigdy nie zdolają wznieść narodu do znakomitego stopnia zamożności. Weźmy tu za przykład kraje przemysłowe.

Gdyby Hollandja, Belgja i inne kraje zachodu ograniczały się na samej pracy bez przemysłu, bogactwo ich nie doszłoby do tak wysokiego stopnia, na jakim dziś się znajduje. My przeciwnie, po dawnemu grzebiąc w roli ślepo bez głębszego namysłu, tylko tak jak robiły nasze dziady i pradziady, zyskujemy też tyle, że się niczego nie możemy dorobić, i Dobra ziemskie bez końca z długów jednych w drugie brnąć muszą. Praca kreta, przez całe wieki nie wykopie studni artezyjskiej, lecz tylko świder przemysłową ręką zapuszczony w głąb ziemi. Nasz popolity męczący sposób robienia studni zasadza się na uświęconym zwyczaju, żeby wprzód do wody dokopać się szerokim i głębokim dołem, a potem zakładać cembrowanie od spodu do góry, z niebezpieczeństwem zawalenia się pod czas roboty całego wykopu; kiedy tém czasem przemysłowy górnik, wykonywa też samę pracę dale-

ko lżej i taniej bez żadnego niebezpieczeństwa, do stu sążni głębokości i więcej, budując studnię zaraz za sobą z góry do dołu, po wykopaniu każdej piędzi otworu w ziemi. Wieleż tu jest warta praca pierwszego bez przemysłu, w porównaniu z pracą przemysłową drugiego w jednym i tymże samym celu przedsiębrana?

Twierdzi p. S., że przemysł i handel są dopiero spodziewanych korzyści owocem. A praca rolnika i ziarno przezeń na los ziemi powierzone nie są także spodziewaną korzyścią? A zboże i wódka w spichrzu czekające niepewnego kupca i zmienną cenę, nie jestże podobnie spodziewaną a nieraz jeszcze i zawodną korzyścią? Prosimy nawzajem o objaśnienie, gdzie to jest granica między widzialnym zyskiem z pracy a spodziewanym z przemysłu? Przy takim sposobie pojmowania przemysłu, jak go p. S. objawia, śmiało można mu zarzucić, że ma o nim fałszywe wyobrażenie. Przemysł bowiem jest duszą wszystkiego, jest pochodnią w ciemności do odkrycia, jest talizmanem do posiadania bogactwa. Bez przemysłu, to jest bez wyrachowania naprzód przyszłych skutków swęj pracy, p. S. nawet kartofla w ziemię dobrze nie posadzi. Nim przedsięwziemy jakąkolwiek pracę, musimy zastanowić się i najprzód nad tém pomyśleć, jak najkorzystniejszy z niej pożytek wyciągnąć, i to właściwie nazywa się przemysłem. Biada temu, kto nie przemyśla nad oszczędzeniem pierwęj swęj pracy, nim zacznie oszczędzać jej dalsze owoce! Wieluż to w przedsięwzięciach źle obrachowanych nie podejmuje pracy Danaid, nadaremnie przelewając wodę przetakiem ze studni?

Ze zewnętrzny odbyt w kraju jest środkiem zubożenia ogółu, a wewnętrzny z bogactwa, to jest dla każdego myślącego dosyć zrozumiałem, i obszerniejszego dowodzenia nie potrzebuje. Założenia tego nie zbijam wzmianką nawiasową, że przedmioty wygody i zbytku łatwo otrzymamy od obcych, przez zamianę jednych płodów za drugie. Nagłeni wkorzenionym zbytkiem otrzymujemy je zawsze, nie bacząc na własną szkodę, na szkodę wyrządzaną razem całemu krajowi. Za marne rzeczy, wynosimy ogromne kapitały za granicę bez powrotu, bogacąc niemi obce narody. Zamiana ta zgubna równie jak sprzedaż surowych płodów, nie jest najlepszym handlem zewnętrznym, jak to p. S. w trzech słowach dowieść usiłuje. Rząd nasz przezorny od dawna pojął tę prawdę, i dla tego przedmioty zbytku wysokim cłem obciążył, bynajmniej zaś nie z zasady ciągnięcia stąd zysków, jak to znów minister angielski przy rozprawach w parlamencie, rządóm stałego ładu mylnie zarzucał. Wyrabiajmy te przedmioty u siebie, z których ważniejsze łatwo mieć możemy, jak np. lniane, bawełniane, w części także jedwabne i żelazne wyroby, a w ten czas niezależni od obcych zamianę zewnętrzną korzystnie poprowadzimy.

Zbawienie rolników, przez p. S. w gorzelniach upatrywane, już dawno światli Ziemiańscy inaczej ocenili, i wszad dają się słyszeć życzenia, ażeby zapobieżono szerzeniu się tej niebezpiecznej zarazy fizycznej i moralnej, a nawet stopniowemu zmniejszaniu tego rodzaju zakładów. Jeżeli gdzie, to w nieszczęśliwej u nas manji gorzelnictwa, najpierwszy zaród zguby kraju leży. Ludność pracująca gnuśniej i demoralizuje się skutkiem obrzydłego opilstwa; inwentarze nikczemnieją zbyt opajane wywa-

rem gorzelnym, pola wyjaławiają się otrzymywanym zład nędznym nawozem. Lepiej one rodziły przed czasy, kiedy gorzelniów nie było, bo właściwą sobie paszą karmione bydłęta, odpowiedni też nawóz dawały. Skąd dziś zasili się rola, kiedy te bydłęta tylko barszczem żywimy? Natura stworzyła je do żywienia się słodkimi pokarmami roślinnymi, my przeciwnie, pasimy kwasem wodnistym z garścią niepożywnej słomy. Z czegoż tu utworzy się dobry guń, a następnie dobre mięso, nabiał i wędła? Coraz większy w tém wszystkim ubytek jest aż nadto widoczny, a jednak znajdują się jeszcze takniebaczni, którzy z panem S. z całą zapalczywością bronią zasady gorzelnictwa, jako jedynego środka podźwignienia upadającego rolnictwa.

Wielka liczba źle wychowanego inwentarza nie pomaga rolnikowi, ale owszem go oczewiście gubi. Mniej chować a lepiej żywić, to zmniejszy koszt a da większy pożytek. W Warszawie utrzymywana krowa za 15—20 dukatów, niezwyklej tuszy, opasła, daje powszechnie na dzień 3—4 garncy mleka, kiedy wiejskich krów 4 przy gorzelni chowanych tego nie dokażą. Taka wiejska krowa bardzo tania, o d6 do 10 rubli sr. kosztująca, ale za to też nędzna, zachudzona, nie da więcej mleka jak 2 lub 3 kwarty. Skądże ta różnica? Oto, pierwsza nieznając wymacerowanego karmu z gorzelni, pasie się pożywnymi słodzinami z browaru, otrębami z młynu i dobrém sianem, mało używając chudęj słomianej sieczi. A jaki to ma wpływ na przychówek, łatwo sobie wystawić można. W tak nazwanych holenderniach gorzelnianych, wiele cieląt porzuconych ginie razem z krowami, po wycieleniu nie utrzymującemi w posilku nie lepszego, nad inne krowy hurtownego wychowu. Taki stan i w dalszych z gorzelni pożytkach stopniowo rozwija się w sposób zatruwający, ani chcemy weześniej zaradzić złemu, dopóki skuteczne środki są jeszcze w naszej mocy.

Wielu rolników dorachowało się już przecię, że po ścisłym rozpoznaniu przychodu, nie z gorzelni nie mają, owszem zamiast zysku tylko stratę ponoszą. Czas byłoby martwy a dość znaczny kapitał w tych zakładach utopiony, z uwiecznienia wycofać, a korzystniejsze nadać mu przeznaczenie. Nie czekając z panem S. na reformę rolnictwa, przez upowszechnienie systematu zasiewania zboża bez gnoju i orania roli, rzućcie się zaciemnianie obok rolnictwa do przemysłu i handlu, a znajdziecie w tym równie zaszczytnym zawodzie tysiączne źródła do ustalenia pomysłności waszćj, do pomnożenia bogactwa. Wszak i rolnictwo same, ściślej biorąc, jest to handel prowadzony z ziemią, jest to przemysł doświadczeniem doskonałony. Nadać mu tylko potrzeba większą rozciągłość obszerniejszym zbiorem pożytecznych wiadomości, a praktyczne ich zastosowanie doprowadzi do pożądanego celu. Przemysł i handel nie potrzebuje zachęty, gdyż jest zawsze korzystny, byleby się na nim znać i wykonać czynnie dopilnować. Ale róbmy to sami, bo za nas i dla nas nikt obcy pewno nie zrobi.

Pomnożenie produkcji wódki, przez pana S. przyrównywane do bogatęj winnicami Francji, jest niezręcznym zastosowaniem. Francja nie potrzebuje niszczyć swoich winnic z obawy, aby się nie rozpili Francuzi, chociażby dziesięć razy więcej jak dziś wina zbierała. Nadmiar

en ona zawsze rozprzeda i roznieśie po całej kuli ziemskiej, wtenczas, kiedy my nie mając na wódkę odbytu za granicą, musimy koniecznie sami ją wypijać, z którego powodu słusznie możemy się lękać, ażebyśmy się w końcu wszyscy nie rozpili, jak to pan S. tylko co do wina mylnie przewiduje. Są u nas bowiem rolnicy, przemysłniejsi do sprzedania wódki w kraju, niżeli Anglicy z opium w Chinach. Jak np. pewien obywatel w Gubernji Mazowieckiej Powiecie Czerskim, dla skuteczniejszego odbytu trunków szynkowanych w karczmie, zakopał pod podłogą pustą beczkę, ażeby tańczącym chłopom pijanym luczno dudniła i do większego szału pobudzała. Za granicą, gdzie jest tak wygórowany przemysł, nikomu nie podobnego na myśl nie przyszło!

Nad nauką zasiewania zboża na roli bez gnoju i bez orania, niech p. S. tak dalece nie łamie sobie głowy. Urzędowej kursorji o zaprowadzenie tej reformy jeszcze nie odebrał, odezwę zaś moją o robienie próby nie do takich gospodarzy zrobiłem. Znaleźli się ciekawi rolnicy doświadczenia tego sposobu, od których przecież z czasem dowiemy się czegoś. Blisko Warszawy w okolicy Grójca, była także zrobiona podobna próba zasiewu bez orania pod przykryciem ze słomy, i ta na wiosnę bardzo pomyślnie okazywała się. Szkoda, że nie mamy dalszej o tém wiadomości. Z tego to powodu krótkowidząca krytyka posuwa się tak daleko, że już jedni powstając z siłą przeciw nowemu systemowi, zwołali nań popolite ruszenie z cepami i grzechotkami, drudzy zataczyli krasnostawskie spiże, inni z pod ławy szkolnej wytknęli niewyprawne pióra, ażeby jednym zamachem zmieść i w proch obrócić reformę i reformatora za to, że śmiał do rolników przemówić niezrozumiałym dla niektórych, przemysłowym językiem.

Pociesz go jednak myśl, że przedsięwzięte próby, nie tylko u nas, ale i we Francji, gdzie ten pomysł zrodził się, nie pójdą w zapomnienie, ale otworzą pole do dalszych badań przemysłowych w rolnictwie, i z niepodobnych do wiary wypadków, jak to ze wszystkimi ważniejszymi odkryciami bywa, naprowadzą wytrwałych na nowe postrzeżenia, więcej zbliżone do natury, które dla tego tylko, że nie są sztuczne lecz proste i łatwe do pojęcia, często długie wieki leżą nietknięte, póki ich jaki ślepy traf na widok świata nie wyprowadzi.

B. Alexandrowicz.

O DAJĄCYM SIĘ UCZUWAĆ NA WSIACH BRAKU MIESZKAŃ I PRZESZKODACH JAKIE SIĘ PRZEDSTAWIAJĄ PRZEDSIĘWZIĘCIOM BUDOWY.

Przez nieograniczone zawieranie związków małżeńskich powiększa się liczba rodzin. Czeladnik rzemieślniczy powędrowawszy kilka lat, i parobczak zaledwie dorosły, żeni się, a wysłużony żołnierz bierze żonę, aby z jej pomocą zapewnić sobie wygodniejsze życie. Wszystkie te rodziny potrzebują mieszkań, których wkrótce za braknie szczególnie na wsiach.

Podług nowych przepisów nakazywanych przez ostrożność, większą część nowych budynków powinna być murowaną i pokrywaną dachówkami. Temu bardzo roz-

sądnemu przepisowi sprzeciwiają się różne przeszkody, a mianowicie brak cegły, któremu nawet dobra chęć i pieniądze przedsiębiorcy nie zawsze mogą zaradzić.

Wyrobienie cegły każdemu jest wolne, a jednak rzadko kiedy mieszkańcy wsi chcą się temu poświęcać. Mianowicie jeśli w skutku pożaru kilka lub kilkanaście budynków na raz potrzebuje odbudowania, biedni pogorzelnicy nieraz potrzebują o kilka mil cegłę sprowadzać, płacić ją drogo, i nie uważać czy jest dobrą, z czego naturalnie często znaczne szkody powstają. Przez to utrudnia się wykonanie przepisów budowy. Aby temu złemu zaradzić, należałoby w każdej znaczniejszej gminie, gdzie znajduje się glina zdadna na wyrób cegły, nakazać zakładanie cegielni, któreby za bardzo niską cenę osiedli właścianie zakupowały, tak aby zwolna mogli sobie zebrać zapasy cegły i dachówki na przypadek własnej, lub sąsiadów potrzeby.

Gdyby tym sposobem cegły mogły być nabywane tanio i w dostatecznej ilości, nietylko znaleźliby się chętni przedsiębiorcy nowej budowy, ale nadto bliskie upadku lub narażone na pożar drewniane budynki byłyby zwalane i w cegłę odbudowane, przez co zmniejszyłoby się niebezpieczeństwo pożaru, i zaradzonoby brakowi mieszkań.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

HANDEL I FABRYKACJA WEŁNY.

Z Wrocławia w Listopadzie.— Po ukończeniu jarmarków wełnianych rezultat ich okazał się dla wysoko cienkich wełn nader niepomyślnym i niezachęcającym, nie dla tego żeby ceny tych gatunków na obę tegorocznych targach były zbyt niskie, ale ponieważ w ogóle bardzo mało poszukiwano lepszych i elektoralnych wełn, i gorliwy hodownik owiec, nie znalazł ani wynagrodzenia ani nawet pochwały za swoje niewypowiedziane trudy i poświęcenia.

Przyczyną tego zjawiska powstałego od niejakiego czasu, jest w części to, że teraz nie tyle wyrabia się w fabrykach, cienkich i średnio-cienkich sukien, tylko surrogaty ich jako to: Buck, sking, Huntenkloth i t. p., i że te wyroby potrzebują po większej części lichszych gatunków wełny. Ale czy na tem jest korzyść, to jest kwestja, i nawet doświadczenie uczy, że ani fabrykant nie zyskuje na tych niezmiernie podległych zmianom mody, tak zwanych nieczystych sukniach (Bastardtuchen) ani kupujący, który bardzo często musi tę wycierającą się materję zmieniać na inną równie złą, ale inaczej ubarwioną podług przepisu mody. Choć można zaręczyć z pewnego źródła, że holenderskie i niemieckie fabryki, więcej poświęcają uwagi dobrym regularnym suknom, jednakże może jeszcze parę lat potrwać, nim znowu lepsze gatunki otrzynamy przewagę i nim moda przeniesie dobre trwałe sukna nad te jednodniowe tkaniny. Anglja od której najprzód wyszły te nowe wyrodky, fabrykuje takowe z wełn australskich, i długo jeszcze będzie niemi zalewała ład stały, jeśli państwa związku celnego-niemieckiego, nie położą temu tamy przez system zakazowy, za którym jednak nie chętnie przemawialibyśmy.

Tymczasem jednak właściciele uszlachetnionych owczarni, którzy po największej części są zamożnymi, będą musieli z wytrwałością utrzymywać swoją delikatną hodowlę i nie lękać się ofiar, za które z esasem otrzymają niezawodnie dostateczną nagrodę.

Czy tegoroczny brak paszy i spowodowane przez to zmniejszenie wielu trzód, a zatem i niedobór zwykłej ilości wełny na jarmarkach ważny wpływ wywrze na polepszenie się cen, o tem można prawie wątpić, ponieważ wszędzie znajdują się znaczne zapasy, a fabrykanci nabytą tanio wełnę na ostatnich jarmarkach nie mogą zużyć w lecie z powodu braku wody, i teraz także nie będą mogli wyrobić z powodu wczesnych mrozów.

Jeśli by jak powszechnie mówią, Belgja miała przyłączyć się do związku celnego niemieckiego, wywarło by to bardzo korzystny wpływ na cenę wełny, chociaż to nie zrównałoby szkód wynikających z połączenia handlowego z krajem, który podobnie jak Belgja doszedł prawie do szczytu przemysłu, i którego przestrzeń zbyt jest małą, aby mógł skonsumować swoje niezliczone produkty, a tem bardziej brać je od sąsiednich narodów.

Z B O Ż E.

Londyn 15 Listopada. — Zdaje się, że zbliża się zwolna epoka lepszych, stalszych i korzystniejszych interesów, więcej niż spodziewaliśmy się, albowiem od 2 lub 3 tygodni ukazują się w tym kraju wyraźne znaki lepszego ruchu wewnętrznego i większego ruchu w fabrykach, wszędzie widzimy jawne skutki większej taniości żywności i innych przedmiotów potrzebnych dla średnich i niższych klas. Do tego dodać należy, że prawie w całym kraju w tym tygodniu chleb znowu zniżył się w cenie w skutku nadzwyczajnej taniości pszenicy krajowej w ostatnim miesiącu. Chleb jest teraz w ogóle o 25 do 30 szyl. tańszy niż w przecięciu w ostatnich 5 lub 6 latach, bo już od jesieni 1836 pszenica z małemi zmianami utrzymywała się przy cenie, która nie zgadza się z stosunkami i materialnymi interesami tego kraju. Nie możemy wątpić, że teraźniejsza taniość przynajmniej do przyszłego lata utrzyma się, bo od wprowadzenia nowego prawa (w Maju r. b.) do 10 Października wprowadzono do Anglii 2,628,485 kwarterów zagranicznej pszenicy, i 956,419 cetn. maki (około 3 cetn. na kwarter), która to ilość stanowi prawie 15 pCt całej masy pszenicy wszelkiego rodzaju konsumowanej rocznie w Anglii. Prócz tego nie przypominamy sobie żadnej jesieni, w którejby pogoda tak bardzo była pomyślną dla nowych zasiewów jak tego roku, i jeśli przyszła wiosna będzie tylko średnio pomyślną, można pewnymi być bardzo obfitych zbiorów. Jakkolwiek dalekiemi jeszcze są te widoki, jednakże wywierają wpływ na operacje naszych spekulantów zbożowych i detalistów. Nienależy także pomijać bez wspomnienia, że pszenica i mąka jest teraz w Stanach Zjednoczonych tak tania, że na przyszłą wiosnę możemy się spodziewać znacznych dowozów stamtąd, nawet przy teraźniejszym najwyższem ciele 20 szylingów. Wielka także ilość tamtej-

szego zboża przybędzie tu pewnie przez Kanadę, albowiem tamtejsze zboże opłacać ma 5 szyl. za kwarter i przy wprowadzaniu go statkami kanadyjskimi, nie jest żądane zaręczenie pochodzenia.

Szczeciu 18 Listopada. — Wszystko co zostawało do rozprzedania z niedawno przybyłej przeszłorocznej szlaskiej pszenicy, zostało w tych dniach przedane na młyn po cenach około 42 f2 tal. Spekulantci na wywóz oliarowali nieco mniej. Później znowu kilka partji pszenicy szlaskiej nadeszło, ale jeszcze nie wystawiono ich na targ. Na targu lądowym przy szczupłych dowozach płacono znowu w tym tygodniu o 1 do 2 tal. wyżej a mianowicie po 43—44 tal. za żółtą pszenicę ale ją tylko konsumenci kupują. Żyta znowu nieco zakupiono na przedką odprawę kamorze, i płacono je po 35 tal. Obecnie zapasy są bardzo szczupłe, ale ponieważ przy zbliżającym się zamknięciu żegluga mało można spodziewać się spekulacji na wywóz, ceny nie będą mogły się podnieść.

Berlin 21 Listopada. — Z powodu braku zapasów bardzo mało jest bez odhytu pszenicy i podług dobroci i wagi gatunków, można przyjąć cenę jej na tutejszym targu od 50—59 tal. Ceny żyta przy końcu tygodnia ułożyły się w następujący sposób: Na miejscu 82 do 83 funtowe 39—38 tal. 84—85 f. dają 39 żądają 40 tal. Na kanale 84—85 f. 39—38 tal., dalsze ładunki 85—86 f. 36 tal. płać i jeszcze można dostać. Jęczmień wielki 78 f. na miejscu płać się po 33 tal., na wodzie 32 pol. tal. Owies na który pokup powiększył się, na miejscu płać się po 25—27 tal., na wodzie 24 i pół tal. wexlami, 24 talary gotowizną, na dostawę kwietniową żądają 23 1/2 talara.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 26 Listopada 1842.

		żądają	dają
		R. s. k.	R. s. k.
1. W E X L E.			
Berlin 100 talarów	2 M.	93 90	93 75
Gdańsk 100 talarów	2 M.	93 75	—
Hamburg 300 m. k.	2 M.	142 20	—
Londyn fun. sterlin.	3 M.	6 45	6 41
Lipsk 100 talarów	2 M.	99 75	99 50
Moskwa 100 rub. srebr.	1 M.	100 50	—
Petersburg ditto	1 M.	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	75 75	—
Wiedeń 150 zł. reńskich	2 M.	98 10	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	94 5	—
2. M O N E T Y.			
Rossyjskie Imperjały		—	5 15
Holand. dukaty nowe	2	97	2 96
ditto stare ważne		—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—
Rossyjskie assygnaty		—	—
Anstrjackie bilety bankowe za 150 zfr.		—	—
3. P A P I E R Y.			
Listy zastawne białe, daw. bez kup. (*)		—	—
ditto ditto nowe		14 82	14 82
Oblig. skarbowe na zł. 1000		—	—
Obligacje cząstkowe na zł. 500		79 83	79 50

(*) Wartość kuponu kop. 25 1/2.